

CONTACT

BLAD

7e Jaargang nr. 22

maart 1985

Tram op de Rotterdamseweg, halte Nieuwe Huizen.
1902 - 1942.

Adres Historische Vereniging Barendrecht:

2e Barendrechtseweg 181, 2991 GK Barendrecht
Telefoon: 01806 - 18142

++++++

BESTUUR

Hr. G. van der Schoor	-	voorzitter
Rijnstraat 17		
tel. 13200		
Mw. J.W.E. Kouw	-	secretaris
Singel 32		
tel. 16059		
Hr. C.J.A. Volgering	-	penningmeester
Alsemhof 4		
tel. 15768		
Hr. P. van Bergeijk	-	lid
Ziedewijdsedijk 59		
tel. 12252		
Hr. W.M. Groenenboom	-	lid
Voordijk 267		
tel. 12617		
Hr. J.H. Kleinschmidt	-	lid
Mr. Thorbeckestraat 33		
tel. 13349		
Hr. A.M. Overwater	-	lid
Jaagpad 65		
tel. 12152		

++++++

Overname van een artikel uit het Contactblad is alleen
toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

✱ ✱

AGENDA

1. Opening door de voorzitter
2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering op 12 april 1984 (blz. 3)
3. Jaarverslag van de secretaris en de werkgroepen (blz. 7 t/m 12)
4. Jaarverslag van de penningmeester (blz. 13 en 14)
5. Verslag van de kascommissie
6. Benoeming nieuwe kascommissie
7. Bestuursbeleid 1984
8. Huisvesting
9. Uitbreiding van het bestuur van zeven naar negen leden
10. Bestuursverkiezing
Aftredend zijn dit jaar de heer G. van der Schoor, voorzitter, mw. J.W.E. Kouw, secretaris en de heer P. van Bergeijk. De heer A.M. Overwater heeft te kennen gegeven, dat hij als lid van het bestuur wenst af te treden. De heer Van der Schoor heeft kenbaar gemaakt, dat hij nog gedurende twee jaren de voorzittershamer wil hanteren. Mevrouw Kouw en de heer Van Bergeijk stellen zich herkiesbaar. Volgens artikel 13 lid 3 van de statuten kunnen vijf of meer leden voor de aanvang van de vergadering schriftelijk aan het bestuur kandidaten kenbaar maken.
11. Vaststelling van de begroting voor 1985 (blz. 14)
12. Vaststelling van de contributie voor 1986
Het bestuur stelt voor de contributie te handhaven op f 13,50.
13. Activiteiten voor de leden. Gaarne Uw suggesties.
14. Rondvraag

P A U Z E

15. Het dagelijkse leven in het klooster Eemsteyn door de heer F. van 't Zelfden.
16. Sluiting door de voorzitter.

Belangstellenden voor de voordracht van de heer Van 't Zelfden zijn na de pauze (+ 21.00 uur) van harte welkom!

* * *

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OP 12 APRIL 1984 IN DE LAGERE AGRARISCHE SCHOOL AAN DE DIERENSTEINWEG TE BARENDRECHT

Aanwezig: het voltallige bestuur alsmede 25 leden en als gast ing. A. de Koning.

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering om 20.05 uur en heet de aanwezigen welkom op deze zevende algemene ledenvergadering. Een extra woord van welkom wordt gericht tot de heer De Koning.

In zijn openingswoord geeft de voorzitter een opsomming van de voorwerpen en documentatie die in de afgelopen week zijn geschonken; hieruit blijkt wel, dat de HVB een erkende plaats in de regio verkrijgt. Door deze giftenstroom komt er steeds meer werk en daarom wordt een beroep gedaan op vrijwilligers die willen medewerken om documentatie en kranteknipsels te ordenen; middenstandsgegevens overzichtelijk op te bergen; notulenboeken (vanaf 1897) van etiketten te voorzien, enz., enz. Aandacht wordt gevestigd op een oud album met Gelukkig Nieuwjaarskaarten en andere oude prentbriefkaarten, dat in de pauze kan worden bekeken. Een oproep om aanvulling van de kaarten volgt direct hierna.

Het redactieteam van het Contactblad, dat sinds december 1983 is versterkt met twee leden, t.w. mw. G.M.H. Eijkenaar-van der Haak en de heer J.M.J. Tieman, wordt dank gezegd voor de nieuwe uitvoering en de goede inhoud van het blad.

Het op kaart zetten en daarna vergelijken, sorteren, stempelen en opbergen van Doop-, Trouw- en Begraafgegevens vordert langzaam maar zeker.

De Werkgroep Bodemonderzoek krijgt steeds meer oude gebruiksvoorwerpen klaar. Hierdoor krijgt de HVB een waardevolle historische verzameling.

Ook wordt gememoreerd aan het grootse evenement in de Dorpskerk op 6 december 1983. Hierop wordt niet nader

ingegaan, daar in het maartnummer van het Contactblad alles uitvoerig is verwoord.

Ook dit jaar zal de HVB weer op de Braderie aanwezig zijn. Voorlopig is dit de laatste keer dat schoolboeken zullen worden verkocht. In 1985 probeert de Vereniging reproducties van foto's en ansichten te (laten) verwaarden en deze wellicht te gaan verkopen. De plannen liggen klaar, het wachten is op medewerkers!

Over de uitgifte van een historisch kwartetspel is overleg gaande. Ook worden pogingen in het werk gesteld om bij het tienjarig bestaan van de vereniging een boekje te doen verschijnen over Barendrechtse onderwerpen.

De voorzitter memoreert nog aan de prettige contacten die de HVB onderhoudt met meerdere archiefdiensten en gelijksoortige verenigingen in de wijde omtrek.

Hij eindigt met de leden een prettige en interessante avond toe te wensen.

De punten 2,3 en 4 (resp. notulen van de Algemene Ledenvergadering op 22 maart 1983, jaarverslagen van de secretaris, werkgroepen en penningmeester) worden door de Algemene Vergadering goedgekeurd.

5. Voorstel om f 1 000,-- te reserveren voor bijzondere aankopen voor de verzameling

Het voorstel wordt toegelicht door de penningmeester. De leden gaan ermee accoord.

6. Verslag van de kascommissie

De kascommissie, bestaande uit de heren P. Ratsma en W.J. van Suilichem hebben op 9 april j.l. de kasstukken gecontroleerd en in orde bevonden. De penningmeester wordt gedechargeerd. De voorzitter dankt de heer Ratsma voor het tweemaal deel uitmaken van de kascommissie.

7. Benoeming nieuwe kascommissie

Voor het volgende jaar zullen de heren W.J. van Suilichem (tweede jaar) en A.C. den Otter (eerste jaar) de kascommissie vormen; als reserve wordt de heer J. de Romph aangewezen.

8. Bestuursbeleid

Op de vraag van de voorzitter of de leden nog iets hebben aan te merken op het bestuursbeleid van het afgelopen jaar volgt geen reactie.

9. Huisvesting

De voorzitter herinnert nog eens aan het artikel in De Schakel van januari 1983, waarin het pand Dorpsstraat 3 voor de HVB wordt bestemd. Op 5 april 1984 ontving het bestuur een brief van B en W, waarin werd vermeld dat het pand geruime tijd geleden is aangekocht met de restrictie dat de verkoopster gedurende haar leven er mag blijven wonen.

Enig uitzicht op een grotere behuizing is in de komende tijd dus niet te verwachten. De voorzitter vraagt aan de aanwezigen of iemand een suggestie heeft.

10. Bestuursverkiezing

Aftredend zijn dit jaar de heren W.M. Groenenboom en A.M. Overwater. Beiden worden voor de komende drie jaar bij acclamatie herkozen, daar de Algemene Vergadering een schriftelijke stemming niet nodig acht.

11. Vaststelling van de begroting voor 1984

De heer Tieman informeert naar het verschil in de posten f 1 000,-- reserve voor bijzondere aankopen voor de verzameling en f 500,-- voor aankopen voor de verzameling. De penningmeester legt uit, dat het bedrag ad f 1 000,-- gereserveerd blijft voor bijzondere aankopen. De f 500,-- voor aankopen voor de verzameling vervalt per 31 december; hiervan wordt niets gereserveerd.

De heer Visser vraagt naar de post "inkopen voor verkoop". Is de vereniging bij verkoop geen BTW verschuldigd? De voorzitter deelt mede, dat bij de bedragen die de vereniging bij verkoop ontvangt niet zo hoog zijn dat hiervoor BTW verschuldigd is.

De heer Wesdorp wil graag weten waarvoor de bijdrage Kamer van Koophandel is. De penningmeester antwoordt dat de HVB hiervoor is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, zodat de vereniging rechtspersoonlijkheid

heeft en zodoende het bestuur niet hoofdelijk aansprakelijk is.

12. Vaststelling van de contributie voor 1985

Alle aanwezigen gaan accoord met het voorstel van het bestuur om de contributie voor 1985 te handhaven op f 13,50.

13. Activiteiten voor de leden

De voorzitter geeft een opsomming van mogelijke plaatsen waarheen een excursie kan worden gemaakt: de Dubbelde Palmboom, eventueel gecombineerd met een bezoek aan het Zakkendragershuisje en de kerk te Delfshaven, Gemeentemuseum van Dordrecht, museum te Ridderkerk, streekmuseum te Middelharnis. Hij legde wel de nadruk op de geringe opkomst van de leden bij de excursies die het afgelopen jaar zijn gemaakt. Hij gaf het woord aan de heer Overwater, die hierop uitgebreider inging. De heer Overwater merkte op, dat het aantal leden dat zich meldde na een aankondiging in het Contactblad en De Schakel zeer klein was. Om nog enige opkomst te verkrijgen was het nodig telefonisch vrienden en kennissen te benaderen met het verzoek mee te gaan.

De mening van enkele leden was, dat na aankondiging in bovengenoemde bladen geen extra telefoontjes meer geplaatst moeten worden. Het verdient aanbeveling de excursies op zaterdagmiddag te houden.

Hierna werd besloten de excursie in 1984 te laten doorgaan.

14. Rondvraag

De heren Klunder en Wesdorp kwamen nog even terug op het punt excursies. De heer Klunder zou graag zien dat er tijdens opgravingen (ook buiten Barendrecht) meer gelegenheid geboden werd om ter plaatse te gaan kijken. De voorzitter merkt op dat archeologen hierop niet zo happig zijn en verwijst vrager naar mevrouw Ratsma, die hem meer informatie kan verstrekken.

De heer Wesdorp vraagt of het mogelijk is bij toekomstige excursies ook oude dorpskerken in de omgeving te betrekken.

15. Dijkverzwaring op het eiland IJsselmonde

Na de pauze houdt ing. A. de Koning zijn causerie. Een verslag hierover kon U lezen in het Contactblad van juni 1984.

Ondanks aankondigingen in De Schakel en vier andere regionale bladen, kwam buiten de leden slechts één belangstellende voor de lezing.

16. Sluiting

Na de lezing van de heer De Koning dankt de voorzitter hem voor het gebodene en overhandigt hem het boekje "Karakteristiek, kunst, ambacht en volksgebruiken Zuid-hollandse eilanden", alsmede een gratis lidmaatschap van de vereniging voor een jaar; voor mevrouw De Koning werd nog een bos bloemen meegegeven.

De voorzitter zegt allen dank voor hun komst en inbreng en sluit om 22.25 uur de vergadering.

JAARVERSLAG VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OVER 1984

BESTUUR

In 1984 bestond het bestuur uit de heer G. van der Schoor, voorzitter, mevrouw J.W.E. Kouw, secretaris, de heren C.J.A. Volgering, penningmeester, P. van Bergeijk, W.M. Groenenboom, J.H. Kleinschmidt en A.M. Overwater. Het bestuur vergaderde achtmaal in het afgelopen jaar. Daarnaast werden twee extra vergaderingen belegd om de aankoop te bespreken van de historische archiefstukken uit de nalatenschap van wijlen de heer J. Schop. Met de aankoop van deze stukken kwam de vereniging in het bezit van een unieke verzameling archiefstukken op foto's en microfilms.

Begin januari bezochten de heren Overwater en Kleinschmidt de nieuwjaarsreceptie van het Gemeentebestuur. Op 7 januari was mevrouw Kouw aanwezig op de nieuwjaarsreceptie van "De Carnisse Grienden".

De heren A.M. Overwater en G. van der Schoor bezochten een stand van het Streekarchief IJsselmonde in de "Klimmende Bever" te IJsselmonde. Zij hadden een gesprek met de voorzitter, de heer A. van Munster.

De heren P. van Bergeijk en W.M. Groenenboom waren op 13 april aanwezig bij de opening van de tentoonstelling "Van trekschuit tot strippenkaart" in het Streekmuseum Jan Anderson te Vlaardingen.

Veel navraag werd gedaan naar de inventarisdelen van de voormalige boerderij "Voorzorg" te Heerjansdam. Helaas was aan het eind van het verslagjaar nog steeds niet bekend waar genoemde stukken zich bevinden.

Bij het Historisch Museum Simon van Gijn te Dordrecht werd geïnformeerd naar een zilveren schaal, waarop het Barendrechtse wapen zou voorkomen. Dit bleek echter het wapen van de familie Oem van Wijngaarden te zijn.

De fragmenten van de bronzen emmer, die in 1968 opgebaggerd werd uit de Oude Maas, zijn ongerestaureerd weer terugontvangen. Getracht zal worden de emmer alsnog te laten restaureren.

De aangevraagde subsidie voor de kosten, die werden gemaakt voor de herdenking van de herbedijking van Binnenland (december 1983), werd verkregen.

Van de zijde van B en W kwam het verzoek een advies te geven voor de naamgeving van een nieuw aan te leggen straat op het bedrijfsterrein Dierenstein. Op de door het bestuur gedane suggestie werd echter niet ingegaan.

Op 14 november vond op voorstel van de HVB een bespreking plaats in de Oudheidkamer Ridderkerk over het Streekarchief IJsselmonde met vertegenwoordigers van de historische verenigingen van Ridderkerk, Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Namens de HVB namen de heren Overwater en Van der Schoor hieraan deel.

Voorts werd in principe afgesproken, dat bovengenoemde verenigingen in de toekomst eenmaal per jaar zullen bijeenkomen.

De uit de nalatenschap van de heer J. Schop afkomstige DTB's, die betrekking hebben op Ridderkerk, zijn aan de Stichting Oud-Ridderkerk overgedragen.

De DTB's betreffende de Alblasserwaard werden aan de Historische Vereniging West-Alblasserwaard overgedragen.

Van de ligplaatsen van de grafzerken in de N.H. Kerk

aan de Dorpsstraat is een tekening gemaakt. De grafzerken waarvan nog geen foto in ons bezit was, zijn gefotografeerd.

LEDENTAL

Eind december 1984 was het ledental 259. In dit jaar kwamen er 17 nieuwe leden bij. Door opzegging verloren we 5 leden, door overlijden ontvielen ons de volgende 6 leden:

mevrouw L.A. van Bergeijk-Labrijn, mevrouw H.B.C. van Loo en de heren N.A. den Drijver, W. v.d. Jagt, H.C. Mol en J. Schop.

CONTACTBLAD

De redactie onderging geen veranderingen dit jaar en bestond uit de dames G.M.H. Eijkenaar-van der Haak, J.W.E. Kouw en H.A. Plomp-Monshouwer; evenals voorgaande jaren illustreerde mevrouw Plomp het blad weer. De heer H. van Herwerden bleef op de achtergrond werkzaam. De heer P. van Bergeijk nam ook het afgelopen jaar de distributie over een aantal wijkbezorgers weer voor zijn rekening.

Het Contactblad verscheen viermaal.

Een voorstel om advertenties op te nemen in het Contactblad werd niet uitgevoerd, omdat de redactie van mening was, dat het aanzien van het blad hiermede wordt geschaad.

HUISVESTING

Evenals voorgaande jaren werden het verenigingshuis en het door de gemeente ter beschikking gestelde schoollokaal steeds voller. Bijna elke week werden weer voorwerpen en documentatie ontvangen.

Uitzicht op een nieuw pand is er nog steeds niet.

Op verzoek van de voorzitter bezocht een raadslid, de heer H. Woudenberg, het verenigingsgebouw. Hij adviseerde met suggesties voor een betere huisvesting bij de gemeente te komen.

Naar aanleiding van de oproep in het septembernummer van het Contactblad om hulp bij het opknappen van de

kelderruimte van het voormalige Groene Kruisgebouw aan de Singel om hierin tentoonstellingen te gaan houden, hebben zich twee vrijwilligers gemeld: de heren J. Klunder en F. Zwaal. Begonnen werd met het verbeteren van de toegang.

ACTIVITEITEN

25 en 26 mei. De jaarlijkse braderie. Ook dit jaar stelde de Barendrechtse Middenstand ons weer twee kramen ter beschikking. Hierin werden o.a. oude schoolboeken verkocht en verder voorwerpen uit onze verzameling getoond.

Op 20 september bezochten de ambachtsheer van Barendrecht en zijn vrouw, de heer en mevrouw Gaarlandt, onze gemeente. Na 's morgens door de burgemeester te zijn ontvangen maakten zij 's middags een uitgebreide tocht door Barendrecht. De heer Overwater, die ook het initiatief voor dit bezoek had genomen, was bij deze rondrit hun gids.

27 oktober vond een excursie plaats naar "De Dubbelde Palmboom", een dependance van het Historisch Museum van Rotterdam. Ook werd een bezoek gebracht aan "Het Zakken-dragershuisje".

Ook in het afgelopen jaar kwamen meerdere scholieren om informatie t.b.v. een scriptie. We konden steeds meer "uit voorraad" leveren, d.w.z. voldoen aan hetgeen men aan documentatie zocht.

Daarnaast zochten vier personen privé familiefoto's en -gegevens.

JAARVERSLAG WERKGROEP BODEMONDERZOEK

De leiding bestond dit jaar uit de dames R. Derksen-Otte en H.A. Plomp-Monshouwer.

Op 31 maart kwam de heer Arkenbout een schilderles geven.

Op 18 april vond er een gesprek plaats tussen de heer Gouman, verslaggever van het Reformatorisch Dagblad,

en de dames Derksen, Plomp en Ratsma van de werkgroep. Naar aanleiding van dit gesprek volgde een publicatie over bodemonderzoek en archeologie in het blad, dit gebeurde op 3 mei.

Door ziekte en verblijf in het ziekenhuis van mevrouw Plomp in de maand juli, is de werkgroep vervroegd met zomervakantie gegaan. Ook mevrouw Derksen heeft door ziekte haar werkaandeel niet volledig kunnen uitvoeren. Op 9 november hield de heer G.H. Stam een lezing ten huize van de familie Ratsma. Onderwerp was: de beginse-len van de archeologie - veldverkenning. Wat is een op-graving?

De lezing was bestemd voor de nieuwe werkgroepleden, maar tevens als herhaling voor de andere leden. Er was geen tijd om alle vragen te beantwoorden; daarom wil de heer Stam in het komende jaar nog een avond beleggen om verder te praten. Ook wil hij ons terzijde te staan bij restauratiewerkzaamheden.

Het ruimtegebrek van de vereniging doet zich ook bij de werkgroep gevoelen; niet alleen bij het opbergen van gerestaureerde voorwerpen, maar ook bij het houden van een lezing.

H.A. Plomp-Monshouwer

JAARVERSLAG WERKGROEP GENEALOGIE

Het overschrijven van akten van geboorte, huwelijk en overlijden op systeemkaarten werd voortgezet. In totaal kwamen dit jaar bijna 2 500 kaarten gereed, waarvan het grootste deel werd verzorgd door de heer L. Kleinjan. Mevrouw J.S. Stolk trok zich om persoonlijke redenen terug uit dit werk. Het bestand kwam aan het einde van het jaar op ruim 14 000 kaarten. De akten van huwelijk en overlijden of de aangiften daarvan zijn nu bijna klaar. Het uittypen van de doopregisters sedert 1655 kwam gereed tot 1673, zodat het overschrijven op aktekaarten minder tijd zal kosten, dan wanneer gelijktijdig het oude schrift ontcijferd moet worden. Van de heer P. van

Bergeijk ontvingen wij een kopie genealogie Labrijn. De werkgroep Genealogie van de Vereniging Oud-Ridderkerk is thans begonnen met ditzelfde werk voor het gebied van Ridderkerk en gebruikt dezelfde maat kaart, nl. 8 x 13 cm. Zodoende hebben we later de mogelijkheid om de systemen samen te voegen.

Op verzoek leverden wij schriftelijke inlichtingen over de Barendrechtse families Stolk, Van der Jagt, Snauw en Groenendijk. Met de familievereniging Van der Jagt en de afdeling Genealogie van het Streekmuseum Hoekse Waard werd correspondentie gevoerd. Verder verstrekten wij mondeling inlichtingen en werd een schema geleverd voor een opstelling van familiefoto's.

A.M. Overwater

WERKGROEP 500 JAAR BINNENLAND

Deze ad hoc werkgroep werd in de bestuursvergadering van 31 januari opgeheven, daar de werkzaamheden beëindigd waren.

WERKGROEP FILMARCHIEF J. SCHOP

In de bestuursvergadering van 20 november werd de werkgroep filmarchief J. Schop formeel opgericht. Verscheidene personen waren reeds enige tijd bezig met het uitlezen en -schrijven van de microfilms uit de nalatenschap van J. Schop.

Een groepje vrijwilligers heeft de documenten, voorkomende op 73 foto's uitgelezen en op schrift gezet. Met het uitlezen is men gereed gekomen. Het uittypen vraagt iets meer werk.

OVERZICHT RESERVES

Reserve inrichting verenigingsgebouw

Stand per 1-1-1984		3 720,55
Aankoop zaag, sleutels en haken	54,90	
Aankoop vernis en schuurpapier voor stellingen	34,75	
Aankoop planken keuken	25,20	
Aankoop kastjes en leesapparaat nalatenschap Schop	1 000,--	
		<u>1 114,85</u>
Saldo per 1-1-1985		2 605,70
		=====

Reserve huisvesting

Stand per 1-1-1984	2 500,--
Dotatie per 31-12-1984	2 500,--
	<u>5 000,--</u>
Saldo per 1-1-1985	5 000,--
	=====

Reserve bijzondere aankopen

Stand per 1-1-1984	1 000,--
Aankoop nalatenschap Schop	1 000,--
	<u>2 000,--</u>
Dotatie per 31-12-1984	1 000,--
	<u>3 000,--</u>
Saldo per 1-1-1985	3 000,--

BEGROTING VOOR 1985

Inkomsten

Contributie	3 300,--
Intrest	750,--
Giften	600,--
Begunstigers	70,--
Subsidie gemeente	7 400,--
Verkopen	500,--
Abonnementen Contactblad	27,--

Uitgaven

Huur verenigingsgebouw	3 570,--
Huur schoollokaal	480,--
Onderhoud verenigingsgeb.	100,--
Gas en water	1 500,--
Elektra	200,--
Telefoon	400,--
Onroerendgoedbelasting	115,--
Verzekering	100,--
Verontreinigingsheffing	210,--
Aankopen voor verzameling	1 500,--
Werkgroepen	400,--
Kosten opzet fotoverzameling	500,--
Contactblad	700,--
Ledenservice	100,--
Inkopen voor verkoop	100,--
Kosten ledenvergadering	75,--
Kosten bestuursvergaderingen	110,--
Bijdrage aan Kamer v. Kooph.	60,--
Instandhouding verzameling	150,--
Schrijfbenodigdheden	175,--
Porti	75,--
Kopieerwerk	300,--
Koffie, melk, suiker e.d.	120,--
Diverse kosten en onvoorzien	607,--
Reservering huisvesting	1 000,--

C.J.A. Volgering
Penningmeester

12 647,--
=====

12 647,--
=====

RESULTATENREKENING 1984

Lasten

Huur verenigingsgebouw	3 840,--
Huur Schoollokaal	480,--
Onderhoud verenigingsgeb.	72,90
Gas en water	1 320,59
Elektra	157,77
Telefoon	366,95
Onroerendgoedbelasting	104,--
Verzekering	72,92
Verontreinigingsheffing	210,--
Aankopen voor verzameling	2 146,20
Werkgroepen	124,75
Contactblad	657,10
Ledenservice	25,--
Inkopen voor verkoop	130,75
Kosten ledenvergadering	60,--
Bijdrage Kamer v. Kooph.	58,50
Instandhouding verzameling	92,50
Schrijfbenodigdheden	158,65
Porti	52,15
Kopieerwerk	208,84
Koffie, melk, suiker e.d.	106,25
Diverse kosten	65,95
Dotatie reserve huisvesting	2 500,--
Dotatie reserve aankopen	1 000,--
Dotatie vermogen	981,72

14 993,49

=====

Baten

Contributie	3 353,--
Intrest	741,46
Giften	625,--
Begunstigers	77,50
Subsidie gemeente	8 376,13
Verkopen	519,--
Verkoop kopieën	1 274,40
Abonnementen Contactblad	27,--

14 993,49

=====

BALANS PER 31 DECEMBER 1984

Contributie	216,--
Intrest	95,93
Verkopen	1 459,90
Saldo bank	6 646,51
Saldo giro	9 750,90
Saldo kas	77,95

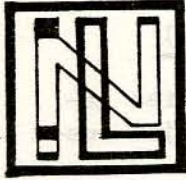
18 247,19

=====

Vermogen	4 153,59
Reserve inrichting verenigingsgebouw	2 605,70
Reserve huisvesting	5 000,--
Reserve aankopen	1 000,--
Reeds ontvangen contributie voor 1985	27,--
Huur verenigingsgebouw	3 570,--
Huur schoollokaal	160,--
Onderhoud verenigingsgeb.	72,90
Gasverbruik	27,90
Telefoon	56,50
Onroerendgoedbelasting	112,--
Verontreinigingsheffing	756,45
Aankopen voor verzameling	260,50
Werkgroepen	40,40
Contactblad	134,40
Ledenservice	25,--
Inkopen voor verkoop	13,25
Instandhouding verzameling	32,50
Schrijfbenodigdheden	11,95
Kopieerwerk	67,40
Koffie, meld, suiker e.d.	106,25
Diverse kosten	13,50

18 247,19

=====

NIEUWE LEDEN

De volgende zes nieuwe leden hebben zich opgegeven:

2 jan. 1985:	L. van Dongen	Barendrecht
12 "	: K.J. van Gelder	"
30 "	: M.W. Vijfvinkel	"
13 febr.	: E. Werry	"
1 mrt.	: J.G. Zwaal	"
8 "	: mw. M.F. Roeling-van Ettinger	"

NIEUWE AANWINSTEN

In het afgelopen halfjaar ontvingen wij de volgende aanwinsten voor onze verzameling:

28 boeken, 26 jaargangen Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard, IJsselmonde en Putten, tegels van de V.V. Smitshoek, kerk IJsselmonde en Kasteel IJsselmonde, 3 oude muziekboeken, trommeltje, oude ansichten, handspeculaas-molen, 4 koopakten (1879 t/m 1918), (oud) reclamemateriaal Barendrechtse middenstand, paalwachtplankje, brugleuning (afkomstig van 3e Barendrechtseweg, oostzijde) oud wagenmakersgereedschap, houten passer, lange schaaf, handboor met zitplank (voor dikke balken), verduisteringslampje, flesje hoofdeaudecologne, 2 beitels, stilletje, pendule, porte-manteau, spiegel, linnenkast, wastafel m.t.b., barometer, trapnaaimachine, vier houten stoelen, nachtkastje, dekenkist.

~~~~~

Bij dit Contactblad is weer een acceptgirokaart bijgevoegd voor het voldoen van de contributie voor 1985. De leden die de contributie voor 1985 reeds hebben voldaan is geen acceptgirokaart toegezonden. Wij verzoeken U de contributie zo spoedig mogelijk over te maken. Dank U!

~~~~~

RUIM HONDERD JAAR SPOOR IN EN OM BARENDRECHT (I)

"Spoor", in dit geval ook "tramspoor", dat van niet geringe betekenis is geweest en zich gedurende bijna zestig jaar in onze gemeente heeft gemanifesteerd.

Op een rijtje gezet:

De opening van de spoorweg Dordrecht - Rotterdam vond plaats op 31 oktober 1872 (1);
de tramweg Rotterdam - Zuid-Beijerland werd geopend op 30 april 1898 (2);
gevolgd door de tramweg Middeldijk - Zwijndrecht op 1 oktober 1904.
De spoorweg Rangeerstation IJsselmonde - Oost- en Westzijde Waalhaven werd geopend omstreeks 1930
en de verbindingsboog Havenspoor - spoorweg Dordrecht/Rotterdam, richting Kijfhoek eind zestiger jaren.

Opheffing van de tramweg Rotterdam - Zuid-Beijerland vond plaats eind juli 1957
en die van Middeldijk - Zwijndrecht eind 1941.

Behalve uit het oogpunt van documentatie van plaatselijke geschiedenis in ons Contactblad, is het vermelden van de volgende data mogelijk ook interessant voor hen die de jaren 1928, de veertiger jaren en 1953 bewust hebben meegemaakt.

In de genoemde jaren vonden tussentijdse stakingen (van de dienst voor reizigers) plaats, namelijk:

spoorweg Dordrecht - Rotterdam, onmiddellijk aansluitend op de luchtlandingen bij Arnhem van 17 september 1944.

"De kinderen van Versteegh moeten onder de wol". Versteegh was de schuilnaam van de directeur van de N.S., ir. W. Hupkes. De N.S. ging plat (3).

Tramweg Rotterdam - Hoekse Waard:

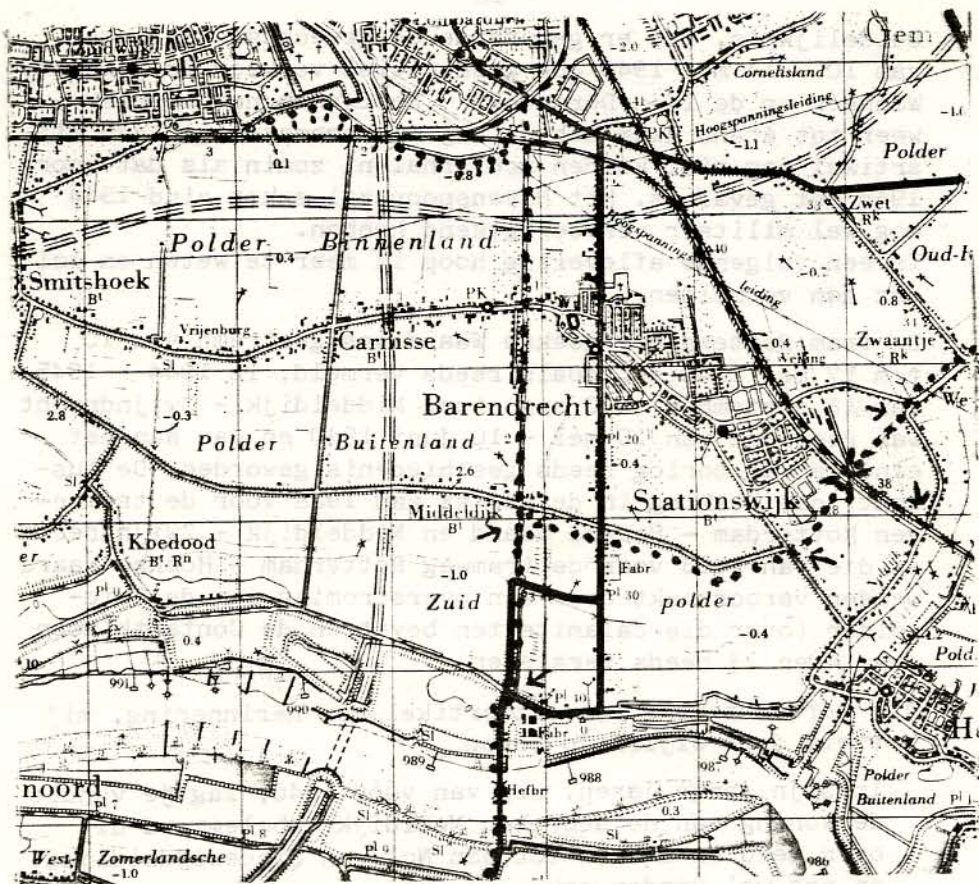
26 november 1928 - december 1928;

18 september 1944 - 30 augustus 1945;

1 februari 1953 - 1 maart 1953.

Tramweg Middeldijk - Zwijndrecht:

26 november 1928 - december 1928.

Spoorbaan N.S.

Voormalige trambaan

Brug of viaduct

Het gedeelte van de gemeentegrens Barendrecht - Rotterdam en (voormalig) IJsselmonde, dat bij opheffing van laatstgenoemde gemeente (1-8-1941) gecorrigeerd werd en parallel aan het Havenspoor gelegd. Zodoende raakte Barendrecht de buurtschap Lombardijen aan de grote noordelijke buurman kwijt.

Duidelijk is, dat er gedurende de gevechtshandelingen van 10 - 14 mei 1940 ook geen civiel verkeer is geweest. Wanneer op de lijn Dordrecht - Rotterdam het vervoer weer tot stand kwam heb ik bij de samenstelling van dit artikel nog niet kunnen achterhalen, zomin als dat voor 1945 het geval is. Het Havenspoor zal zeker eind 1944 nog wel militair vervoer gekend hebben. In een volgende aflevering hoop ik meer te weten en zal dat dan vermelden.

De tram Rotterdam - Hoekse Waard was gestremd van 10 t/m 17 mei 1940 en, zoals reeds vermeld, in 1944 - 1945 van 18 september - 30 augustus. Middeldijk - Zwijndrecht was gestremd van 10 mei - 10 juni 1940 en was aan het eind van de oorlog reeds geschiedenis geworden. De tussentijdse staking in de herfst van 1928 voor de tramwegen Rotterdam - Hoekse Waard en Middeldijk - Zwijndrecht en die van 1953 voor de tramweg Rotterdam - Hoekse Waard werden veroorzaakt door een overstroming van de Zuidpolder (over die calamiteiten bevatten de Contactbladen nrs. 4 en 13 reeds verslagen).

Ter verluchting van dit artikel een herinnering, mij verteld door wijlen Jo Schop.

In zijn jonge jaren, zeg van vóór 1940, zag je vanuit de woning aan de Gebroken Meeldijk onbelemmerd uit over veld en akkers tot aan Nol- en Ziedewijdsdijk, en nog wel verder ook.

Juist midden door die Ziedewijds Polder liep de tramweg Middeldijk - Zwijndrecht op een vrij hooggelegen dijk naar het viaduct over het spoor Rotterdam - Dordrecht. Zodoende kon je vanuit de woning aan de Gebroken Meeldijk, hoewel op ruim 500 meter afstand, de tram duidelijk waarnemen, zelfs de spaarzaam aanwezige passagiers in de tramtrein. Deze bestond meestal uit, uiteraard, de locomotief - het bekende rechthoekige stoomtramtype - één passagiersrijtuig en één of enige goederenwagens.

Dinsdag, de ochtendtram uit de richting Zwijndrecht. Ja hoor, zij zat weer op haar vaste plaatsje, de passagier. Dinsdag na dinsdag!

Waar kwam zij vandaan? Waar ging zij heen? Was zij op Rijsoord ingestapt, of nog verder weg, helemaal in Zwijndrecht?

Zou zij zo dadelijk aan de Ziedewijdsdijk uitstappen

en zich te voet naar Heerjansdam begeven? Naar kinderen of een oude moeder? Want zó jong was zij niet meer; zij droeg namelijk de lange muts en die muts (keuvel) werd ook toen al niet meer door jongere vrouwen gedragen.

Het is voor de familie Schop een onbeantwoorde vraag gebleven.

En de vrouw? Zij is zich nooit bewust geweest van deze vraag.

Landelijk Barendrecht van vóór 1940.

Was Herman de Man in deze streek observerend en schrijvend rondgegaan, hij zou er zeker een schitterend hoofdstuk aan hebben gewijd.

Dit artikel zou onvolledig zijn als daarin niet was opgenomen de datum, waarop de elektrificatie Rotterdam - Dordrecht in gebruik is genomen: namelijk 15 mei 1934 (4). Dit bracht een niet onbelangrijke wijziging en modernisering van het sporenplan en de perronsituatie met zich mee. Het toen reeds zestig jaar bestaande stationsgebouw bleef echter intact. Het zou de eeuw volmaken. Over dit en dergelijke details hoop ik U een andere keer te berichten.

U, die zich in Barendrecht of omgeving vestigde na opheffing van de tram, of die door leeftijd - thans rondom de dertig jaar of jonger - de tram niet meer heeft meegemaakt, heeft wellicht in het landschap wel eens elementen aangetroffen waarvan U dacht: "Ook eigenaardig" of "Wat zou dat vroeger betekend hebben?". Hebt U dan wel eens aan die tram gedacht? Maar ook langs het NS-spoor is zoiets wel te vinden.

Tot een volgende keer

LITERATUUR

- (1) M.A. Asselberghs, Van d'Een Honderd Roe naar Lombardijen, 1968, Krusemans Uitgevers Mij.
- (2) A.D. Dijkers, De R.T.M. op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse Eilanden, 1971, Brill.
- (3) G. Hupkes, Treinen, 1964, Elsevier
- (4) J.A. Bonthuis, Op de rails, maandblad N.V.B.S. (1983) nr. 9.

H. van Herwerden

OVER SCHOT EN LOT BETALEN

Een poosje geleden hoorde ik in een gesprek met een wat oudere Barendrechtster (de heer J. van den Enden uit de Mr. Lohmanstraat) over de gang van zaken bij oogstwerkzaamheden omstreeks 1930.

Door stoom aangedreven dorsmachines waren al ingeburgerd ook al was dat nog niet algemeen het geval. Het maaien van het graan was slechts zeer gedeeltelijk gemechaniseerd, het rooien van aardappelen en bieten ging nog geheel en al met "ellebogenstoom".

De verteller zijn vader was vaste knecht bij een boer "onder" Heinenoord. Hij had o.m. tot taak om bij de aanvang van het oogstwerk de akker af te treden en in stukken te verdelen. Uitgangspunt was daarbij dat elk stuk een ongeveer gelijke arbeidsinspanning zou vereisen. De stukken waren dus niet alle even groot; greppels en slootkanten, stukken met een slechte afwatering of met een vastere bodemstructuur zoals op de "koppen" van de akkers, alles moest naar eer en geweten en vooral de eigen ervaring worden meegewogen en gelijkelijk verdeeld. Voorts kregen alle stukken een nummer op een "papiertje" en dan gingen die papiertjes bij het begin van het werk in de boer zijn pet. De groep aangeworven losse arbeiders - de dagloners - trokken vervolgens een voor een hun lot en bewerkten dat.

Bij een bezoek aan mijn broer in de Verenigde Staten hoorde ik dat hij voor het bouwen van zijn huis 1½ lot moest kopen, 1½ kavel dus.

En zo klikte het in mij: zou lot in het Nederlands kavel kunnen betekenen? Dus thuisgekomen werd deze vraag nagetrokken. In Van Dale's Groot woordenboek der Nederlandse Taal vond ik "schot en lot betalen" als een verouderde uitdrukking die betekende: netjes belasting betalen zoals een (fatsoenlijk) burger betaamt.

Nu was het schot een middeleeuwse belasting op grond. We kennen nu nog het begrip schotplichtig t.a.v. dijkonderhoud. In de woorden voorschieten en bijschieten blijkt een oude betekenis van schieten, namelijk: betalen. Schot en lot betalen gaat dus eigenlijk terug op schieten (betalen) voor je lot (kavel).

P.S. In de Barendrechtse akkerbouw schijnt ook het woord "meet" gebruikt te zijn. Wat zeggen de deskundigen onder de oudere lezers hierover?

A.G.W. Wesdorp
De Zeeg 25, tel. 13872

WERKGROEP BODEMONDERZOEK

Contactpersoon: Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
Develsluis 6
Heerjansdam
tel. 01857 - 1923

WERKGROEP GENEALOGIE

Contactpersoon: Hr. A.M. Overwater
Jaagpad 65
Barendrecht
tel. 01806 - 12152

WERKGROEP FILMARCHIEF J. SCHOP

Contactpersoon: Hr. H. Oldenhof
Rietgors 7
Barendrecht
tel: 01806 - 19273

WERKGROEP BARENDRECHT VAN VROEGER OP ANSICHT EN FOTO

Contactpersoon: Hr. G. van der Schoor,
Rijnstraat 17,
Barendrecht
tel. 01806 - 18142, b.g.g. 13200

+!+:!+:!+:!

Voorplaat overgenomen uit: Zwijndrecht in oude
ansichten.

REDACTIE

Mw. G.M.H. Eijkenaar-van der Haak
Wilhelminastraat 19
tel. 12110

Mw. J.W.E. Kouw
Singel 32
tel. 16059

Illustraties: Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
Develsluis 6, Heerjansdam
tel. 01857 - 1923

Hr. J.M.J. Tieman
Vlietweg 12
tel. 14103

Hr. H. van Herwerden
1e Barendrechtseweg 136
tel. 12789

+:::++::++

BEZICHTIGINGSTIJDEN VERZAMELINGEN

Rondleidingen in groepen van vijf personen (voorlopig
alleen op woensdagmiddag of woensdagavond).

S.V.P. telefonisch aanmelden vooraf op nr. 18142.

Bij geen gehoor:

voor woensdagmiddag bij de heer P. van Bergeijk,
tel. 12252

voor woensdagavond bij de heer A.G. van de Garde,
tel. 14423

+:::++::++

CONTRIBUTIE

Minimaal f 13,50 per jaar. Het beschikbaar stellen van
een extra bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Overmaken
van de contributie kan geschieden op bankrekening

nr. 64.42.22.204 bij de Credit Lyonnais Bank Neder-
land te Zwijndrecht; gironummer van de bank: 51 40 20.

of

op gironummer 25 30 926 t.n.v. de Historische Vereni-
ging Barendrecht.

+:::++::++